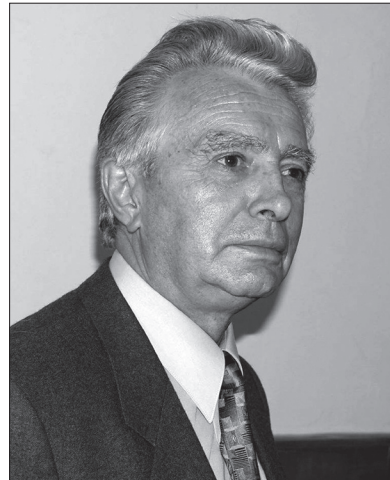

ПАМ'ЯТІ ЦИГИЛИКА ВОЛОДИМИРА МИКОЛАЙОВИЧА

На 80-му році пішов з життя відомий вчений, кандидат історичних наук Цигилик Володимир Миколайович, що стало для української археологічної науки важкою втратою.

Навчався майбутній вчений у Львівському державному університеті на історичному факультеті, після закінчення якого (1958) і до кінця життя працював в Інституті суспільних наук АН УРСР (з 1993 р. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАНУ), спочатку на посаді лаборанта, і далі пройшовши всі сходинки наукового кар'єрного зростання. Понад 10 років Володимир Михайлович очолював відділ археології (1986—1997 рр.). В.М. Цигилик є автором понад 150 наукових праць та співавтором восьми колективних монографій.

Наукові інтереси вченого були зосереджені на вивченні пам'яток ранньоримського часу. Він відкрив і дослідив на території Подністров'я цілу низку поселень липицької культури, яка раніше була представлена лише поховальними пам'ятками. Матеріали таких селищних пам'яток як Верхня Липиця, Ремезівці, Майдан-Гологірський та ін., здобуті під час власних розкопок, стали основою кандидатської дисертації вченого «Населення Верхнього Подністров'я перших століть н. е.» (1971), а також монографії з такою ж назвою (К., 1975). У цій праці вперше було представлено житлобудівництво, господарську діяльність та побут липицьких племен, подано історичний аналіз складної етнокультурної ситуації, що склалася в регіоні першої чверті I тис. н. е. внаслідок потужних різновекторних міграційних процесів, показано тісну взаємодію фракійського та германського (пшеворська культура) населення. Липицькі пам'ятки були основним предметом польових і теоретичних досліджень Володимира Миколайовича і у наступні роки. Опубліковані згодом нові матеріали з розкопок низки поселень (Водники, Липівці, Золота Липа, Березовець, Свірж, Стрілки) значно розширювали уявлення про цю культуру. Зокрема було відкрито залізоборні та гончарний горни липицької культури, що засвідчило високий розвиток ремесла у липицькому суспільстві. Величезною

заслугою вченого вважаються розкопки могильника поблизу с. Болотня.

Володимир Миколайович був прекрасним польовим дослідником, досконало володів методикою археологічних розкопок, яку успадкував від своїх учителів М.Ю. Смішка та В.Д. Барана. Крім липицьких старожитностей, завдяки його польовим роботам та публікаціям, у науковий обіг було введено низку селищних пам'яток черняхівської культури із заглибленими житлами з печами-кам'янками, металургійний центр IX—XI ст. поблизу с. Рудники на Верхньому Дністрі. Під його керівництвом дослідника під час підготовки Зводу пам'яток було відкрито і зафіксовано сотні нових поселень та курганів.

В.М. Цигилик був дуже ретельною людиною, як у ставленні до колег, так і у наукових теоретичних узагальненнях. Можливо тому, іноді від моменту закінчення розкопок пам'ятки до публікації матеріалів проходив досить значний відрізок часу. Наукові роботи вченого завжди викликали інтерес у зарубіжних колег і є цінним внеском у загальноєвропейську археологічну науку.

Володимир Миколайович походив із с. Коропуж на Львівщині, але все життя прожив у Львові; був справжнім львів'янином — елегантним, привітним, ввічливим, галантним. Добру пам'ять про нього назавжди збережуть його рідні, друзі та колеги.